

OSNOVNA ŠKOLA PLOKITE

Split, Slavonska 13

KLASA: 003-06/21-01/20

URBROJ: 2181-48-01-21-03

Split, 29.09.2021.

**PROTOKOL O POSTUPANJU ŠKOLE U KRIZNIM SITUACIJAMA
(ZA RODITELJE, UČITELJE, UČENIKE)**

Protokol sadrži:

1. Postupanja u slučaju nasilja među učenicima
2. Postupanja u slučaju sumnje ili saznanja za zlostavljanje, zanemarivanje djece ili nasilje u obitelji
3. Postupanja u slučaju nasilja prema učenicima od strane odrasle osobe u školi (učitelja, roditelja, drugih zaposlenika, nepoznatih osoba)
4. Postupanje škole u slučaju seksualnog nasilja
5. Postupanja u slučaju nasilnog ponašanja odrasle osobe nad odraslim osobom u školi
6. Postupanja u slučaju nasilja prema djelatnicima škole od strane učenika
7. Postupanja u slučaju neuobičajeno teškog događaja – pomoći Timu za psihološke krizne intervencije

Protokol o postupanju škole u kriznim situacijama odnosi se na prevenciju mogućih rizičnih situacija te na postupanje u konkretnim situacijama, s ciljem zaštite djece, kao i svih djelatnika odgojno – obrazovne ustanove.

Temelji se na sljedećim propisima:

1. Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN, 152/2014) NN 87./08, 86/09, 92/10, 105./10.-ispravak, 90./11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152./14, 7/17. i 68/18, 98/19. i 64/20.)
2. Pravilnik o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima (NN, 132/13)
3. Protokol o postupanju u slučaju zlostavljanja i zanemarivanja djece (Vlada RH, studeni 2014.)
4. Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji (NN, 70/2017, 126/19, 84/21)
5. Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji (Zaključak Vlade RH 19.06.2019)
6. Protokol o postupanju u slučaju seksualnog nasilja (Vlada RH NN 70/2018)
6. Protokol o pokretanju psiholoških križnih intervencija u sustavu odgoja i obrazovanja (MZO, ožujak 2015.)

Protokol je donesen na sjednici Školskog odbora održanoj 29. rujna 2021.

Ravnateljica škole:
Marijana Smoje, prof.

Predsjednik Školskog odbora:
Davor Galić, prof.

POSTUPANJA U SLUČAJU NASILJA MEĐU UČENICIMA

(prema Pravilniku o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima)

Nasiljem među učenicima smatra se svako nasilno ponašanje učenika s ciljem namjernog povrjeđivanja, ponižavanja i izlaganja neugodnostima, usmjereno prema jednom ili više učenika. Može biti:

- verbalno: vrijeđanje, ismijavanje, izrugivanje, omalovažavanje, prijetnje...
- socijalno-društveno: izbjegavanje, ignoriranje, isključivanje iz aktivnosti, ogovaranje, pričanje laži o nekom učeniku/cima, nagovaranje drugih da se ne druže s određenim učenikom/cima...
- fizičko: guranje, udaranje, šamaranje, davljenje, čupanje, zatvaranje i zaključavanje, napadanje različitim predmetima, otimanje i uništavanje stvari...
- nasilje putem mobilnih telefona ili interneta: uz nemiravanje pozivima, SMS i e-mail porukama, snimanje bez dozvole i dijeljenje s drugima preko mobitela, društvenih mreža....
- spolno: dodirivanje po intimnim dijelovima tijela protivno nečijoj volji, izlaganje slikama nepočudnog karaktera, prisiljavanje na spolni odnos...

Dakle, nasilje među djecom i mladima nije prijateljska razmirica, svađa ili nesporazum, nenamjerno nanošenje boli, prijateljsko zadirkivanje i razlikuje se od vršnjačkog sukoba u kojem ne postoje elementi za nasilništvo, djeca ne inzistiraju da mora biti po njihovu, mogu dati razloge zašto su u sukobu, ispričati se ili prihvati rješenje da nitko nije pobijedio, slobodno pregovarati da bi zadovoljili svoje potrebe, mogu promijeniti temu i otići iz situacije.

Postupanja

1. U slučaju nasilja među učenicima, radnici školske ustanove obvezni su odmah poduzeti mjere s ciljem zaustavljanja nasilnog postupanja, pružiti pomoć u skladu sa svojim kompetencijama te u slučaju potrebe (teže nasilje s ozljeđivanjem) odmah pozvati djelatnika policije i hitnu pomoć.
2. Svaki radnik školske ustanove bez obzira na način na koji je došao do saznanja o nasilju među učenicima, dužan je izvjestiti razrednika ili stručne suradnike školske ustanove, koji će o događaju izvjestiti ravnatelja i koordinatora za postupanje u slučajevima nasilja među učenicima.
3. Ravnatelj, razrednik ili stručni suradnik odmah nakon prijave ili dojave na silnog ponašanja obavit će razgovor s učenikom žrtvom nasilnog postupanja te mu osigurati stručnu pomoć, a u slučaju da je postojala liječnička intervencija, uz dogovor s liječnikom, čim to bude moguće.
4. Ravnatelj, razrednik ili stručni suradnik odmah nakon prijave ili dojave nasilnog ponašanja obavit će razgovor s učenikom počiniteljem nasilnog postupanja te mu osigurati stručnu pomoć, a u slučaju da je postojala liječnička intervencija, uz dogovor s liječnikom, čim to bude moguće. Upozorit će učenika koji je počinio nasilje na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja te ga savjetovati i poticati na promjenu takvog ponašanja. Ukoliko izjava učenika koji je počinitelj nasilja upućuje na sumnju da je žrtva zanemarivanja, odgojne zapuštenosti ili zlostavljanja u svojoj obitelji ili izvan nje, potrebno je o tome obavijestiti CZSS.
5. Ravnatelj, razrednik ili stručni suradnik odmah nakon prijavljenog nasilja obvezan je obavijestiti roditelje učenika koji je žrtva nasilja i roditelje učenika koji je počinio nasilje te ih izvjestiti o svim činjenicama i okolnostima koje je do tada doznao, kao i aktivnostima i mjerama koje školska ustanova poduzima. Roditeljima učenika koji je počinio nasilje potrebno je naglasiti neprihvatljivost i štetnost

takvog ponašanja, savjetovati ih s ciljem promjene takvog ponašanja te ih pozvati na uključivanje u savjetovanje ili stručnu pomoć u školi ili izvan nje.

6. Ako je učenik ozlijeđen u mjeri koja zahtjeva liječničku pomoć, odgojno – obrazovni radnik ili ravnatelj obvezan je odmah zatražiti pomoć liječnika, a zaduženi odgojno – obrazovni radnik pratit će učenika u slučaju da se mora prevesti u liječničku ustanovu prije dolaska roditelja.

7. Ravnatelj, razrednik ili stručni suradnik obavit će razgovor s drugim učenicima ili odraslim osobama koje imaju važne informacije o događaju te utvrditi sve okolnosti vezane uz oblik, intenzitet, težinu i vremensko trajanje nasilnog ponašanja.

8. U razgovoru s učenicima odgojno-obrazovni radnici školske ustanove obvezni su pažljivo postupati, poštujući učenikovo dostojanstvo, privatnost i pružajući potporu svim sudionicima.

9. Ako je riječ o učeniku s teškoćama, odgojno-obrazovni radnici obvezni su poštovati sve posebnosti vezane za teškoće.

10. Ako je riječ o osobito teškom obliku ili intenzitetu nasilnog postupanja koje je izazvalo ili može izazvati traumu učenika koje su žrtve nasilnog postupanja ili drugih učenika koji su svjedočili tom događaju, potrebno je izvijestiti MZOS koje će u slučaju potrebe osigurati pružanje odgovarajuće psihološke/stručne ili socijalno-pedagoško/psihološke pomoći, a po potrebi i druga nadležna ministarstva.

11. U slučaju nasilja među učenicima, ukoliko je obaviještena i policija, tijekom razgovora predstavnika policije s žrtvama ili počiniteljima nasilnog ponašanja obvezno treba biti prisutan roditelj učenika, a ukoliko ne može ili ne želi naznačiti razgovoru s predstavnikom policije, uz njegovo odobrenje razgovor u školskim prostorima može se obaviti u naznačnosti ravnatelja ili odgojno-obrazovnog radnika kojeg odredi ravnatelj.

12. Nakon utvrđenih činjenica pokrenut će se postupak za izricanje pedagoške mjere u skladu s Pravilnikom o kriterijima za izricanje pedagoških mjeru.

13. Stručni suradnik ili drugi odgojno-obrazovni radnik kojeg zaduži ravnatelj dužan je ispuniti obrazac za prijavu nasilnog postupanja u odgojno-obrazovnim ustanovama osim u slučaju sukoba vršnjaka.

14. O svim poduzetim mjerama i aktivnostima, odgojno-obrazovni radnici dužni su voditi službene bilješke.

15. U slučaju vršnjačkog nasilja, odgojno-obrazovni radnici obvezni su organizirati razgovore, radionice ili savjetovanja za učenike s ciljem pomirenja učenika, stvaranja prijateljskog okruženja, razvoja tolerancije, poštivanja različitosti te primjene nenasilne komunikacije.

16. U slučaju ponovljenog nasilnog postupanja učenika školska ustanova obvezna je bez odgode, a u suradnji s liječnikom školske medicine i nadležnim centrom za socijalnu skrb, uputiti učenika koji je počinio nasilje na postupak procjene rizičnosti ponašanja, mentalnog i fizičkog zdravlja te obiteljskih prilika.

Obveze djelatnika školske ustanove

- poduzimanje mjera s ciljem zaustavljanja nasilnog postupanja
- pružanje pomoći u skladu sa svojim kompetencijama
- u slučaju hitnog postupanja (teže nasilje s ozljeđivanjem) pozivanje hitne pomoći i djelatnika policije
- izvješćivanje ravnatelja, razrednika i/ ili stručnih suradnika

Ravnatelj, razrednik ili stručni suradnik

- obavljanje razgovora s učenikom žrtvom nasilnog postupanja (pratnja u liječničku ustanovu po potrebi, okolnosti događaja, činjenice, stručna pomoći)

- obavljanje razgovora s učenikom žrtvom nasilnog postupanja (pratnja u liječničku ustanovu po potrebi, okolnosti događaja, činjenice, stručna pomoći; upozorenje na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja, savjetovanje i poticanje na promjenu ponašanju, obavještavanje CZSS ukoliko postoji sumnja da je žrtva zanemarivanja, odgojne zapuštenosti ili zlostavljanja u svojoj obitelji ili izvan nje)
- obavještavanje roditelja učenika koji je žrtva nasilja (činjenice, okolnosti, poduzete mjere)
- obavještavanje roditelja učenika koji je počinio nasilje (činjenice, okolnosti, poduzete mjere, naglašavanje neprihvatljivosti i štetnosti takvog ponašanja, savjetovanje, poticanje na uključivanje u savjetovalište ...)
- obavljanje razgovora s drugim učenicima ili odraslim osobama koje imaju informacije o događaju
- pažljivo postupanje u razgovoru s učenicima, poštujući njihovo dostojanstvo i privatnost
- ukoliko je obaviještena policija, nazočenje razgovoru s predstnikom policije kada je roditelj spriječen ili ne želi nazočiti
- izvješćivanje MZOS-a ukoliko je riječ o osobito teškom obliku ili intenzitetu nasilnog postupanja koje je izazvalo ili može izazvati traumu učenika koje su žrtve nasilnog postupanja ili drugih učenika koji su svjedočili tom događaju
- vođenje službenih zabilješki o svim poduzetim mjerama i aktivnostima
- ispunjavanje obrasca za prijavu nasilnog postupanja u odgojno-obrazovnim ustanovama od strane stručnog suradnika ili drugog odgojno-obrazovnog radnika kojeg zaduži ravnatelj
- pokretanje postupka za izricanje pedagoške/ih mjera
- organiziranje razgovora, radionica ili savjetovanja za učenike s ciljem pomirenja učenika, stvaranja prijateljskog okruženja, razvoja tolerancije, poštivanja različitosti te primjene nenasilne komunikacije
- upućivanje učenika koji je počinio nasilje na postupak procjene rizičnosti ponašanja, mentalnog i fizičkog zdravlja te obiteljskih prilika, u slučaju ponovljenog nasilnog postupanja, a u suradnji s liječnikom školske medicine i nadležnim centrom socijalnu skrb za socijalnu skrb.

POSTUPANJA RAVNATELJA, RAZREDNIKA ILI STRUČNOG SURADNIKA

UČENIK ŽRTVA	UČENIK POČINITELJ NASILJA
<ul style="list-style-type: none"> • Osiguranje liječničke pomoći (ukoliko je potrebna) • Razgovor s učenikom • Pružanje stručne pomoći • Razgovor s roditeljima učenika (izvješćivanje o svim činjenicama, okolnostima, poduzetim mjerama) • Nazočnost pri razgovoru s policijom (ukoliko je roditelj spriječen ili ne želi doći) 	<ul style="list-style-type: none"> • Osiguranje liječničke pomoći (ukoliko je potrebna) • Razgovor s učenikom • Pružanje stručne pomoći • Upozorenje učenika na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja te savjetovanje i poticanje na promjenu ponašanja • Razgovor s roditeljima učenika (izvješćivanje o svim činjenicama, okolnostima, poduzetim mjerama, upozorenje na neprihvatljivost i štetnost ponašanja djeteta, pozivanje na uključivanje u savjetovanje ili stručnu pomoć u školi ili izvan nje) • Nazočnost pri razgovoru s policijom (ukoliko je roditelj spriječen ili ne želi doći)
DRUGI UČENICI I ODRASLI	SURADNJA S VANJSKIM INSTITUCIJAMA

- Razgovor ukoliko imaju važne informacije o događaju
- Utvrđivanje okolnosti vezanih uz oblik, intenzitet, težinu i vremensko trajanje nasilnog ponašanja

POLICIJA

- Ukoliko se radi o nasilnom ponašanju s elementima ozljeđivanja
- Ukoliko se radi o ponavljajućem nasilnom ponašanju

CZSS

- Ukoliko postoji sumnja da je učenik počinitelj nasilja žrtva zanemarivanja, odgojne zapuštenosti ili zlostavljanja u svojoj obitelji ili izvan nje
  - Ponavljanje nasilnog ponašanja (u suradnji s liječnikom školske medicine) te upućivanje na procjenu rizičnosti ponašanja, mentalnog i fizičkog zdravlja te obiteljskih prilika

MZOŠ

- Ukoliko je riječ o osobito teškom obliku ili intenzitetu nasilnog ponašanja koje je izazvalo ili može izazvati traumu učenika koje su žrtve ili svjedoci nasilnog ponašanja

POSTUPANJA U SLUČAJU SUMNJE ILI SAZNANJA ZA ZLOSTAVLJANJE, ZANEMARIVANJE DJECE ILI NASILJE U OBITELJI

(prema *Protokolu o postupanju u slučaju zlostavljanja i zanemarivanja djece, Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji te Protokolu u slučaju nasilja u obitelji*)

Zlostavljanje je svaki oblik tjelesnog i/ili emocionalnog zlostavljanja, seksualnog zlostavljanja, zanemarivanja i nemarnog postupanja ili iskorištavanja djece, što rezultira stvarnom ili potencijalnom opasnosti za djetetovo zdravlje, preživljavanje, razvoj ili dostojanstvo u kontekstu odgovornosti, povjerenja, moći.

Zanemarivanje je propuštanje zadovoljenja djetetovih potreba u mjeri koja znatno utječe na njegov tjelesni i psihički razvoj.

Nasilje u obitelji je svaki oblik tjelesnog, psihičkog, spolnog ili ekonomskog nasilja (Zakon o nasilju); nasilničko ponašanje u obitelji – čin kada član obitelji nasiljem, zlostavljanjem ili osobito drskim ponašanjem dovede drugog člana obitelji u ponižavajući položaj (KZ).

Obveze djelatnika školske ustanove

- Odgojno – obrazovni djelatnici dužni su odmah prijaviti ravnatelju, razredniku ili stručnom suradniku saznanje ili sumnju na postupanja na štetu djeteta o strane roditelja/skrbnika

Ravnatelj, razrednik i stručni suradnik

- obavljanje razgovora s djetetom ako je dostupno te upoznavanje djeteta s dalnjim postupanjem
- ukoliko je dijete povrijeđeno u mjeri koja zahtijeva liječničku pomoć, pozivanje hitne pomoći ili pratrna djeteta liječniku
- pozivanje roditelja odmah po saznanju na razgovor i upoznavanje sa saznanjima i postupanjima te upozoravanje na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja, informiranje o obavezi škole da saznanja prijavi nadležnom CZSS te policiji
- uključivanje roditelja u savjetovanje unutar škole ili vanjskih ustanova
- ako je dijete zlostavljano od oba roditelja ili postoji sumnja na takvo zlostavljanje, žurno obavještavanje CZSS te daljnje postupanje u dogовору са CZSS
- vođenje službenih zabilješki o svim poduzetim mjerama i aktivnostima radi zaštite prava učenika (dostavljanje na zahtjev drugim tijelima: policija, državno odvjetništvo, sud, CZSS)

POSTUPANJA U SLUČAJU NASILJA PREMA UČENICIMA OD STRANE ODRASLE OSOBE U ŠKOLI (UČITELJA, RODITELJA, DRUGIH ZAPOSLENIKA, NEPOZNATIH OSOBA)

Obveze djelatnika školske ustanove

- ukoliko postoji sumnja ili je učenik doživio nasilje od strane odrasle osobe u školi, djelatnici škole obvezni su odmah pokušati prekinuti nasilno ponašanje, upozoriti osobu koja se nasilno ponaša na štetnost i neprihvatljivost takvog ponašanja te o tome obavijestiti ravnatelja ili stručnog suradnika
- u slučaju hitnog postupanja (teže nasilje s ozljeđivanjem) pozivanje hitne pomoći i djelatnika policije

Ravnatelj ili stručni suradnik

- prekidanje nasilnog ponašanja
- u slučaju da je dijete ozlijedeno ili postoji sumnja da bi moglo biti ozlijedeno, pozivanje hitne pomoći ili pratinja u liječničku ustanovu
- obavljanje razgovora s učenikom odmah po saznanju o događaju s ciljem normaliziranja osjećaja djeteta i sprječavanja dugoročnih posljedica traume
- obavještavanje roditelja učenika odmah po događaju i pozivanje na razgovor u školu (činjenice, okolnosti, poduzete mjere, informiranje o eventualnoj potrebi uključivanja djeteta i roditelja u savjetovanje i stručnu pomoć u školi ili izvan nje)
- izvještavanje policije i CZSS
- izvještavanje MZOS-a ukoliko je riječ o osobito teškom obliku ili intenzitetu nasilnog postupanja koje je izazvalo ili može izazvati traumu učenika koje su žrtve nasilnog postupanja ili drugih učenika koji su svjedočili tom događaju
- vođenje službenih zabilješki o svim poduzetim mjerama i aktivnostima

POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU SEKSUALNOG NASILJA

- Odmah po primanju informacije iz koje proizlazi sumnja da je dijete, odnosno učenik/ca doživio seksualno uznemiravanje ili seksualno nasilje, dužnost je djelatnika odgojno-obrazovne ustanove bez odgode obavijestiti ravnatelja/icu, koji je, također bez odgode, dužan prijaviti sumnju o postojanju kaznenoga djela najprije policiji i nadležnom centru za socijalnu skrb, te provesti razgovor s djetetom, odnosno učenikom/com radi zaštite njegovih/njezinih prava.

Ravnatelj odgojno-obrazovne ustanove je odgovorna osoba za postupke po ovom Protokolu.

Poželjno je da razgovor vodi stručni suradnik/ca u sigurnom okruženju, imajući na umu zaštitu prava osobe. Također, važno je da djelatnik odgojno-obrazovne ustanove ne ispituje dijete kako bi se utvrdile sve činjenice i okolnosti samoga djela, već da na smiren način sasluša dijete i to tako da ga ne prisiljava na detaljni opis djela, već dopusti djetetu da samostalno opiše situaciju, na način i u opsegu kako to samo želi.

Ako stručni suradnik/ca nije dostupan ili dijete ne pristaje na razgovor s njima, razgovor može voditi i drugi djelatnik/ca odgojno-obrazovne ustanove u kojeg dijete ima povjerenja, (razrednik/ica, učitelj/ica, nastavnik/ca, ravnatelj/ica ili školski liječnik/ca). Ukoliko se radi o događaju koji se upravo dogodio, žrtvi je potrebno bez odgode pružiti odgovarajuću pomoć i zaštitu te o svemu odmah obavijestiti policiju i nadležni centar za socijalnu skrb.

- Osoba koja vodi razgovor s djetetom, odnosno učenikom/com ili izvorom informacija, dužna je o tome voditi zapisnik. Odgojno-obrazovna ustanova dužna je, na traženje suda, Državnog odvjetništva RH ili policije dostaviti svu dokumentaciju koja je značajna za odlučivanje o pokretanju kaznenog progona, odnosno kazneni progon.
- Obveza osobe koja vodi razgovor je upoznati dijete, učenika/cu s dalnjim postupanjem na njemu/njoj razumljiv način. Tijekom cijelog postupka potrebno je voditi brigu o sigurnosti djeteta, odnosno učenika/ce te drugih osoba koje su izvor informacija.
  - O samom događaju ravnatelj odgojno-obrazovne ustanove dužan/a je žurno obavijestiti:
    - a) roditelje/skrbnike djeteta;
    - b) nadležni centar za socijalnu skrb;
    - c) u slučaju ako su roditelji/skrbnici nedostupni ili postoji sumnja na zlostavljanje od strane istih, obavijestit će se nadležni centar za socijalnu skrb prema mjestu prebivališta djeteta; ukoliko dijete ne pohađa odgojno obrazovnu instituciju u mjestu svog prebivališta, kontaktirat će se najbliži centar za socijalnu skrb (izvan uredovnog vremena policijska postaja kontaktirat će dežurnog stručnog radnika centra za socijalnu skrb);
    - d) policiju ili Državno odvjetništvo RH (izvan uredovnog vremena Državnog odvjetništva RH obavještava se dežurni državni odvjetnik/ca pri Istražnom centru Županijskog suda);
    - e) ako postoje vidljive ozljede ili uznemirenost, poduzeti mjere radi pružanja hitne liječničke pomoći;
    - f) obavijestiti Ministarstvo znanosti i obrazovanja putem web obrasca za prijavu nasilnog ponašanja koji je dostupan na mrežnim stranicama Ministarstva što žurnije, a najkasnije u roku do 7 dana.
    - g) obavijestiti pravobraniteljicu za djecu
    - h) obavijestiti pravobraniteljicu za osobe s invaliditetom

i) obavijestiti nadležnog školskog liječnika.

Osoba koja vodi razgovor dužna je upoznati žrtvu i njezine roditelje o mogućnostima izvaninstitucionalne ili institucionalne pomoći i potpore.

- Ako je počinitelj/ica seksualnog nasilja djelatnik/ca odgojno-obrazovne ustanove (ravnatelj/ica, stručni suradnik/ca, nastavnik/ca ili drugi djelatnik/ca), osoba koja ima o tome informaciju dužna je obavijestiti policiju i/ili Državno odvjetništvo. Ukoliko je počinitelj/ica seksualnog nasilja djelatnik/ca odgojno- obrazovne ustanove ili se seksualno nasilje dogodilo u prostoru odgojno-obrazovne ustanove, odgojno- obrazovna ustanova dužna je žurno izvijestiti Ministarstvo znanosti i obrazovanja bez obzira tko je počinitelj.
- U slučaju osobito teškog oblika ili intenziteta nasilnog postupanja koje je izazvalo ili može izazvati traumu kod djeteta žrtve ili drugih učenika/ca, odgojno-obrazovna ustanova će izvijestiti ministarstvo nadležno za odgoj i obrazovanje, a po potrebi i druga ministarstva i institucije te zatražiti odgovarajuću stručnu psihološku ili socijalno/pedagoško/psihološku pomoć za učenike/ce odgojno-obrazovne ustanove. Nadležno ministarstvo će prema potrebi osigurati odgovarajuću stručnu psihološku pomoć za učenike/ce odgojno-obrazovne ustanove.

Postupanje u slučaju seksualnog uznenemiravanja koje se dogodilo u školi

Ako se radi o seksualnom uznenemiravanju od:

1. odrasle osobe koja je djelatnik/ca odgojno-obrazovne ustanove postupak je isti kao u slučaju Seksualnog nasilja;
2. drugog učenika/ce (ili više njih) u prostoru odgojno-obrazovne ustanove – ukoliko odgojno-Obrazovna ustanova ima stručnjaka/e odgovarajućeg profila uključiti će sve sudionike u savjetovanje ili medijaciju, a ukoliko nema stručnjake odgovarajućeg profila, uputit će sudionike u savjetovalište.

Obveza odgovorne osobe je o događaju obavijestiti roditelje svih uključenih učenika/ca. O slučaju je potrebno izvijestiti i nadležni centar za socijalnu skrb.

POSTUPANJA U SLUČAJU NASILJA ODRASLE OSOBE NAD ODRASLOM OSOBOM U ŠKOLI

Obveze djelatnika školske ustanove

- u slučaju nasilnog ponašanja odrasle osobe (roditelja učenika, djelatnika škole, nepoznate osobe) prema drugoj odrasloj osobi u školi (roditelju učenika ili djelatniku škole) te u slučaju saznanja da odrasla osoba u prostor škole unosi oružje ili druge predmete koji mogu ugroziti sigurnost osoba i imovine, djelatnici škole obvezni su odmah pokušati prekinuti nasilno ponašanje, upozoriti osobu koja se nasilno ponaša o neprihvatljivosti i štetnosti ponašanja te o tome obavijestiti ravnatelja ili stručnog suradnika
- u slučaju hitnog postupanja (teže nasilje s ozljeđivanjem) pozivanje hitne pomoći i djelatnika policije

Ravnatelj ili stručni suradnik

- prekidanje nasilnog ponašanja
- pozivanje hitne pomoći ukoliko je došlo do ozljeđivanja
- izvještavanje policije i CZSS
- izvještavanje MZOS-a ukoliko je riječ o osobito teškom obliku ili intenzitetu nasilnog postupanja koje je izazvalo ili može izazvati traumu učenika koje su žrtve nasilnog postupanja ili drugih učenika koji su svjedočili tom događaju
- vođenje službenih zabilješki o svim poduzetim mjerama i aktivnostima

POSTUPANJA U SLUČAJU NASILJA UČENIKA PREMA DJELATNICIMA ŠKOLE

Obveze djelatnika školske ustanove

- u slučaju nasilja ili prijetnje nasiljem od strane učenika, djelatnik škole o tome je dužan izvijestiti ravnatelja ili stručne suradnike

Ravnatelj, razrednik i stručni suradnik

- pozivanje hitne pomoći ukoliko je došlo do ozljeđivanja
- razgovor s djelatnikom žrtvom nasilja
- razgovor s učenikom u nazočnosti razrednika
- obavještavanje roditelja učenika odmah po događaju te pozivanje na razgovor u školu; upozoravanje na neprihvatljivost takvog ponašanja
- izvještavanje policije i CZSS
- izvještavanje MZOS-a ukoliko je riječ o osobito teškom obliku ili intenzitetu nasilnog postupanja koje je izazvalo ili može izazvati traumu učenika koje su žrtve nasilnog postupanja ili drugih učenika koji su svjedočili tom događaju
- uključivanje učenika u stručni tretman u školi ili izvan škole
- pokretanje postupka za izricanje pedagoške mjere
- vođenje službenih zabilješki o svim poduzetim mjerama i aktivnostima

**POSTUPANJA U SLUČAJU NEUOBIČAJENO TEŠKOG DOGAĐAJA - POMOĆ TIMU ZA
PSIHOLOŠKE KRIZNE INTERVENCIJE** (*prema Protokolu o pokretanju psiholoških intervencija u
sustavu odgoja i obrazovanja*)

Ukoliko se u školi dogodio neuobičajeno težak događaj:

1. događaj pri kojem je netko ozbiljno ozlijeđen ili ugrožen (npr. kada dijete ili djelatnik ustanove doživi ranjavanje, silovanje, talačku krizu, pokušaj ubojstva ili samoubojstva...)
2. stradavanje sa smrtnim posljedicama (npr. samoubojstvo, ubojstvo, utapanje, prometna nesreća, nesretni slučaj...)
3. katastrofa u kojoj je došlo do većih šteta i/ili ljudskih gubitaka (npr. poplava, požar...), potrebno je zatražiti pomoć *Tima za psihološke krizne intervencije*, jer se nakon ovakvih događajajavljaju traumatske reakcije kao što su: vrlo intenzivan strah, bespomoćnost, tjeskoba, ljutnja, nemogućnost koncentracije na posao, učenje ili igru, zaboravljanje, razdražljivost, poremećaj apetita, spavanja, noćne more, glavobolje i dr. S ovakvima reakcijama ljudi se teško nose, što ozbiljno narušava njihovo uobičajeno funkcioniranje.

Psihološka krizna intervencija predstavlja psihološku prvu pomoć i cilj joj je stabilizirati kognitivne i emocionalne procese kod osoba koje su izravno ili neizravno izložene kriznom događaju. Psihološka krizna intervencija nije psihoterapija, već preventivni postupak u cilju sprječavanja dugoročnih posljedica kriznog događaja.

Koraci u aktiviranju Timu za psihološke krizne intervencije

1. Ravnatelj i stručni tim ustanove utvrđuju potrebe za kriznom intervencijom i u tu svrhu prikupljaju osnovne podatke.
    - Što se dogodilo?
    - Kada se dogodilo?
    - Gdje se dogodilo?
    - Broj osoba uključenih u događaj?
    - Tko je bio izravno i neizravno uključen u događaj?
    - U kakvom su stanju, kako reagiraju, gdje se nalaze te osobe?
    - Je li neka od hitnih službi već intervenirala (policija, hitna medicinska pomoć)?
    - Jesu li u ustanovi već poduzete mjere radi ublažavanja psiholoških posljedica?
  2. Ravnatelj ustanove informira o kriznom događaju i podnosi zahtjev za pokretanjem krizne intervencije (krizne-intervencije@mzo.hr ili na broj telefona: 01 4594 461).
  3. MZO elektroničkom poštom obavještava koordinatora regionalnog Timu za psihološke krizne intervencije te daje suglasnost za pokretanjem iste.
  4. Voditelj regionalnog Timu za psihološke krizne intervencije stupa u kontakt s ravnateljem ustanove i dogovara pojedinosti u svezi s organizacijom i provedbom intervencije u ustanovi.
  5. Nakon provedene intervencije voditelj Timu dostavlja izvješće o intervenciji u ustanovi: MZO, odgojno – obrazovnoj ustanovi, gradu/županiji, Društvu za psihološku pomoć).
- Kontakt osoba za pokretanje psiholoških kriznih intervencija za Splitsko – dalmatinsku županiju je Blaženka Klarić (blazenka.klaric@obiteljskicentra-sdz.hr; 098 706 701).

Voditelj i članovi Tima za Splitsko dalmatinsku županiju:

1. Blaženka Klarić, regionalna voditeljica (Obiteljski centra Split)
2. Adriana Bedrica (Dječji vrtić Čarobni pijanino, Split)
2. Grozdana Matanović (OŠ Dobri, Split)
4. Ljiljana Šupraha (Dom za odgoj djece i mladeži Split)
5. Miranda Mastelić (Centar za socijalnu skrb Makarska)
6. Snježana Glučina (OŠ Tučepi)
7. Sonja Vedrana Runjić (I. gimnazija Split)